

รถไฟฟ้ามาหาเธอ... แต่ทำไมเธอถึงหายไป?

การจราจรติดขัดถือเป็นปัญหาสำคัญในเมืองขนาดใหญ่ทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่กรุงเทพมหานคร จึงเป็นภาวะจำเป็นที่ประชาชนในเขต กทม. รวมถึงตัวผู้เขียนเองเลือกเดินทางด้วยรถไฟฟ้าบีทีเอส เพราะเป็นการเดินทางที่สะดวก รวดเร็ว และราคาไม่แพง โครงการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร หรือที่เราเรียกกันจนติดปากว่า “รถไฟฟ้าบีทีเอส” (Bangkok Mass Transit System, BTS) เป็นรถไฟฟ้าสายแรกของประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐให้สัมปทานแก่เอกชนทั้งสิ้น 100% เปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 ธ.ค. 2542

อย่างไรก็ดี เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมาผู้เขียนก็มีโอกาสได้ใช้บริการรถไฟฟ้าบีทีเอสตามปกติ แต่เนื่องด้วยมีคนใช้บริการจำนวนมาก ทำให้ผู้เขียนต้องยืนใกล้กับบริเวณประตูทางขึ้นลงของขบวนรถและได้มีโอกาสเหลียวมองบริเวณเหนือศีรษะที่มีป้ายบอกสถานีต่างๆ และเพิ่งสังเกตเห็นว่ามีตัวเลขบางสถานีได้หายไปจากเส้นทางรถไฟฟ้าบีทีเอสจำนวนทั้งสิ้น 2 สถานี (จากรูปข้างล่าง) ได้แก่

สถานีเสนาาร่วม (N6) ในเส้นทางสายสุขุมวิท ซึ่งจะยกระดับเหนือถนนพหลโยธิน ปากซอยเสนาาร่วม (พหลโยธิน 11) ในพื้นที่เขตพญาไท อยู่ระหว่างสถานีอารีย์ (N5) และสถานีสะพานควาย (N7)

สถานีศึกษาวิทยา (S4) ในเส้นทางสายสีลม ซึ่งจะยกระดับเหนือถนนสาทรเหนือ-สาทรใต้ ปากซอยสาทร 12 ในพื้นที่เขตบางรัก และสาทร อยู่ระหว่างสถานีช่องนนทรี (S3) และสถานีสุรศักดิ์ (S5)

มาถึงตอนนี้แล้วผู้อ่านพอจะนึกออกบ้างหรือเปล่าคะ...คราวหน้าขึ้นรถไฟฟ้าลองสังเกตุ

นะคะ ด้วยจิตวิญญาณของความอยากเป็นนักวิชาการ ผู้เขียนจึงเกิดคำถามขึ้นว่า ทำไม 2 สถานีนี้ถึงหายไปทั้งๆ ที่แรกเริ่มอยู่ในโครงการก่อสร้างที่ทางรถไฟฟ้าบีทีเอสได้รับสัมปทานไป และเลขประจำสถานีก็ยังไม่เรียงกันตามปกติ

ผู้เขียนจึงเริ่มหาคำตอบและได้รับคำตอบจากในเว็บบอร์ด (Webboard) ของทางเว็บไซต์ www.bts.or.th ซึ่งได้มีผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าจำนวนหนึ่งและมีผู้อาศัยที่อยู่ใกล้เคียงกับสองสถานีดังกล่าวเกิดความสงสัยเช่นเดียวกับผู้เขียนได้ตั้งกระทู้ถาม ทางเจ้าหน้าที่ของรถไฟฟ้าบีทีเอสที่ใช้ชื่อว่า “หนูด่วน” ได้มาตอบไว้

สรุปได้ดังนี้ คือ **สถานีเสนาาร่วมและสถานีศึกษาวิทยา**เป็นสถานีในอนาคตที่วางแผนไว้ คาดว่าจะทำเพิ่ม ซึ่งจะต้องมีการสำรวจข้อมูลและสรุปผลหลังจากเปิดให้บริการในเส้นทางปัจจุบันแล้ว ซึ่งจากข้อมูลสำรวจบริเวณ

รถไฟฟ้ามาหาเธอ... แต่ทำไมเธอถึงหายไป?

✓ กับเศรษฐิก
กัทธยา วัฒนธรรมรักษ์
 นักศึกษาปริญญาโท
 หลักสูตรพัฒนการเศรษฐกิจ
 คณะพัฒนการเศรษฐกิจ บิด้า
 www.econ.inda.ac.th
 vcathaleeya@gmail.com

ค่าโดยสารระหว่างสถานีที่ทางรถไฟฟ้าบีทีเอส ได้ยกเลิกการก่อสร้างทั้งสองสถานี พบว่าอัตราค่าโดยสารกลับไม่ได้หายไป (ลดลง) เหมือนสถานีทั้งสองที่ได้หายไปจากแผนที่ค่ะ

กล่าวคือ หากผู้ใช้บริการเดินทางระหว่างสถานีอารีย์ (N5) ถึงสถานีสะพานควาย (N7) หรือระหว่างสถานีช่องนนทรี (S3) ถึงสถานีสุรศักดิ์ (S5) จะต้องเสียค่าโดยสาร 20 บาท ซึ่งจะเท่ากับการเดินทางสองสถานี ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นการเดินทางเพียงสถานีเดียวเท่านั้น (หากเดินทางเพียงสถานีเดียว เช่น สถานีอ่อนนุชถึงสถานีพระโขนง เสียค่าโดยสารเพียง 15 บาท)

แสดงว่าผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่เดินทางระหว่างสถานีอารีย์ถึงสถานีสะพานควาย หรือระหว่างสถานีช่องนนทรีถึงสถานีสุรศักดิ์ถูกเก็บค่าโดยสารรถไฟฟ้าพร้อมกับสถานีที่ถูกยกเลิกไปตลอด 13 ปีที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนอยากจะขอตั้งคำถามทิ้งท้ายสั้นๆ ไว้ 2 คำถาม

หนึ่ง ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่เดินทางระหว่างสถานีอารีย์ถึงสถานีสะพานควายหรือระหว่างสถานีช่องนนทรีถึงสถานีสุรศักดิ์ควรจะถูกเก็บค่าโดยสารตามความเป็นจริงเพียงสถานีเดียว ก่อนที่จะมีการปรับขึ้นอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าในวันที่ 1 มิ.ย.นี้

สอง ทำไมโครงการขนาดใหญ่อย่างนี้ถึงมีการทำป้ายสถานีต่างๆ ก่อนที่จะมีการวิเคราะห์โครงการ (ซึ่งจริงๆ ควรที่จะมีการวิเคราะห์โครงการเสียก่อนถึงจะตัดสินใจทำป้าย) โดยป้ายตัวเลขสถานีที่หายไป ถ้าไม่เปลืองงบประมาณมากก็พิมพ์ใหม่เถอะคะ เดี่ยวคนต่างชาติเขาจะหัวเราะเอา ■

2 สถานีดังกล่าวปริมาณของผู้ใช้บริการไม่คุ้มทุนในการดำเนินการก่อสร้าง จึงยกเลิกโครงการก่อสร้าง 2 สถานีนี้

อย่างไรก็ตาม ในความคิดเห็นของผู้เขียนคิดว่า คำตอบยังคงไม่สมเหตุสมผลสักเท่าไรนัก เนื่องจากการที่จะดำเนินการก่อสร้างโครงการใดโครงการหนึ่งขึ้นมา (โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่อย่าง BTS นี้) จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ (Cost Benefit Analysis) เสียก่อน แล้วถึงจะเริ่มดำเนินการ รวมไปถึงการมีโครงการก่อสร้าง การสั่งซื้อรถ การจ้างงาน จนมาถึงการทำป้ายสถานีดังกล่าว

แต่นี้มีการก่อสร้างแล้ว สั่งทำป้ายสถานีแล้วถึงเพิ่งพบว่าไม่คุ้มค่าในการก่อสร้าง ฟังเหตุผลแล้วผู้เขียนคิดว่ามันขัดกับทฤษฎีที่เรียนมาอยู่คนนอกจากนั้น เมื่อลองพิจารณาอัตรา